

Izloži Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 28 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Pošta mesečna številka 1 Din. — V inostranstvu delo vsake družine vrstica ali nje preostor 10 Din.

Izloži vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodnega reklamiranja in iskanja pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani. Kopiratorja sila štev. 6.

50 milijonov manj davka.

Žerjavovski in radičevski bobnarji so se s svojimi divjimi lažmi in obrekovanjem zopet enkrat temeljito opekli. Laž ima kratke noge; to pot je imela posebno kratke.

Žerjavovski brezverski časopisi so zadnjič prinesli kar na celem izmišljene številke, koliko da je letos plačala Slovenija več davka kot prejšnja leta.

In za lase so potegnili od neke štetilke: 32 milijonov. Pa smo se obrnili na najmerodajnejše mesto, kjer imajo vse davčne številke uradno zapisane. In tam so rekli tole:

Leta 1926 je plačala Slovenija vseh neposrednih davkov okroglo 222 milijonov dinarjev. Leta 1927 pa okroglo 228 milijonov. Torej 6 milijonov več. Teh šest milijonov pa ni od lanskega leta, temveč zaostanki od prejšnjih let, ko so bili davki tako strašni, da so dobesečno vlekli žerjavovski priganjači kmetom živino iz hleva ter jo na dražbi prodajali. Davki so bili za časa žerjavovsko-radičevske vlade tako strašni, da je fin. delegat dr. Savnik v znani okrožnici iz leta 1925 na davčne urade ugotovil nad 76 milijonov davčnih zaostankov. In to kljub temu, da je Slovenija že vplačala še enkrat več davkov, kot ji je bilo predpisano v državnem proračunu.

Kljub temu, da torej Slovenija dotlej ni plačala teh 76 milijonov, vendar je ležala gospodarsko čisto na tleh. Naši poslanci so potem šele vrinili v letošnji finančni zakon (§ 92), da se morajo 1. še enkrat pregledati davčna odmera tistih strahotnih izmogovalnih let ter krivica popraviti (§ 92), ter 2. dosegli, da se zaostanki le polagoma in v obrokih pobirajo. Ti obroki so začeli dohajati. To je najboljši dokaz, da davčna obremenitev, dasi še vedno občutna, ni več tako grozna, kot je bila v žerjavovskih letih.

Sedaj se pa vprašajmo, zakaj so ljudje sploh v stanu plačevati te zaostanke.

Zato, ker je drugih davkov vprav po prizadevanju naših poslancev toliko manj!

Le pogledjmo zopet uradne številke! Vzemimo najprvo dohodnino, to je davok, s katerim so žerjavovci najbolj drli našega kmeta.

V letu 1925 (v letu najhujše žerjavovske strahovlade) je bilo v Sloveniji predpisane dohodnine skoro 56 milijonov Din, v letu 1927 pa samo še 32 milijonov ali na-

tančno 31,598.617 Din, v letu 1928 — ko so naši poslanci zvišali obdavčljiv dohodek na 12.000 Din — pa samo še kvečjemu 20 milijonov.

Torej samo pri dohodnini se je znižal davek za okroglo 36 milijonov.

Vzemimo še poslovni davek. Leta 1925 je bilo vplačanega 47 milijonov, leta 1927 pa samo še 33 milijonov. Torej zopet 14 milijonov manj.

Če pa mi vzamemo v poštev še to, za koliko so se po novem finančnem zakonu znižale razne takse, kako se je znižala carina za modro galico, kmetijske stroje in kmetijsko orodje, potem dobimo nadaljnje ogromne milijone, ki so jih poslanci SLS prihranili Sloveniji.

Z novim davčnim zakonom pa, ki se bo začel izvajati z novim letom in ki je bil sklenjen prav na pobudo in zahtevo SLS, pa se bodo razna bremena še bolj olajšala.

Ko bomo imeli celotne številke za prvo polovico letošnjega leta — ne samo o neposrednih davkih, temveč tudi o taksah in carinskih vplačilih, bodo pa naši žerjavovci in radičevci dobili zadnji dokaz, ki bo jasen kot $2 \times 2 = 4$.

Dve davčni okrožnici.

Žerjavovci so zakričali nad neko davčno okrožnico, ki da daje davčnim uradom nalog neusmiljeno iztirjati davke. Ta okrožnica pa le govori, naj se pobere — pa ne neusmiljeno — davčni zaostanki, ki so zapadli plačilu.

Kakšen nalog pa imajo sedaj davčne oblasti v resnici, kako naj pobirajo davke?

V »Finanjski službi« za leto 1928 na strani 267 beremo tole navodilo generalne direkcije:

Ko Vas na vse to opozarjamo, vendar ne želimo, da davčne organe pritegnete k brezobzirnemu izterjavanju davkov od tistih oseb, ki so imeli najmanjše dohodek vsled slabega gospodarskega leta in ki letos nimajo možnosti, da bi svoji obvezi zadostili. Zato v krajih, v katerih so ljudje trpeli vsled suše ali drugih elementarnih nesreč, prihranite davčnim zavezancem izvršilni nstop in izvršite plačila čim najobzirneje.

Taka so splošna davčna navodila danes.

Sedaj si pa oglejmo okrožnico iz leta 1925, torej takrat, ko so žerjavovci slovenskemu kmetu vlekli kožo s telesa.

G. finančni delegat dr. Savnik, Žerjavovo pristaš — ki ga je pozneje vprav radi preostrega postopanja v davčnih zadevah odstranila SLS — je izdal meseca avgusta 1925 davčnim uradom okrožnico, kjer pravi dobesečno: »Pričakujem torej, da se z vse energijo in vnemo lotite in osredotočite ves svoj trud na to, da se škandalezo visoki zastanki, kakor so narasli do konca julija t. l. (76 milijonov. Op. ur.) čimprej in čim izdatneje znižajo.« V isti okrožnici grozi g. delegat uradnikom, če naj poroča na merodajno mesto, da brez procentov ne bodo več izpolnjevali svojih dolžnosti. Končno v isti okrožnici g. delegat ukinja dopuste uradnikom iz 20 davčnih okrajev, naj brez odloga in pod disciplinarno odgovornostjo nastopijo službo — to se pravi, da tako začno »z vse energijo in vnemo« iztirjavati davke.

Kako daleč je šla takrat ta energija in vnema, se vidi iz tega, da je cela Slovenija naravnost poginjala pod težo davkov. Saj so neprenehoma vršili protestni shodi in vse časopise je bilo napolnjeno samo z davčnim vprašanjem.

Ko bomo še prihodnjic malo popisali, kakšne nove davke nam je nalagala žerjavovska vlada, bo vsakemu čisto jasno, kdo je v Sloveniji tolkel na davčni boben in kdo je bil tisti, ki je to bobnanje znatno ustavil.

Proti državi.

Žerjavovci in radičevci hočejo na vsak način z nasiljem priti do državne oblasti, dasi jih je ogromna manjšina. Ker s svojo skrajno neumno politiko doma ničesar doseči ne morejo, so se obrnili na — inozemstvo. V Berlinu zborujejo sedaj odposlanci vseh državnih zborov. In na to zborovanje so poslali radičevci skrajno lažnivo poročilo o razmerah v naši državi ter prosili, da se prizna njihov odposlanec ne kot zastopnik narodne skupščine, temveč kot zastopnik Hrvatov. Seveda so v Berlinu to odločno odklonili, ker so menja, naj svoje notranje spore poravnava država sama zase doma.

Tako so bili žerjavovci in radičevci v Berlinu temeljito osramočeni za svoje obrekovanje domače države. Sploh so se v Berlinu čudili, kako da se morejo najti ljudje, ki zunaj z lažmi in obrekovanjem sramote lastno državo. Ni ga Angleža ali Francoza ali Nemca, ki bi v inozemstvu pljuval na lastno domovino, pa naj bo še tako hud na vladu. Slab sin, ki po vasi obrekuje in raznaša lastno domačo hišo.

Druge dejanje protidržavnosti oz. veleizdajstva žerjavovcev in radičevcev pa je naslednje:

V Ljubljani so imeli ti gospodje sejo. In sklenili so, da narodna skupščina ni več upravičena sprejemati zakone. In vendar je ta skupščina pravilno izvoljena, ima veliko večino — a žerjavovci in radičevci v svojem slepem in divjem sovraštvu ne priznajo najvišji demokratski oblasti v državi pravice delati postav. Kdo pa naj potem dela? Ali naj sedaj naenkrat tista ustava, katero so žerjavovci proglasili za sveto in nedotakljivo, ni več ne velja in namesto nje stopi nasilje, nered in pokolj? Nekaj ogabnega je, kako so se znali nekdanji »državotvorni elementi« spreminiti v najhujše protidržavne hujskače, kakor hitro niso več pri blagajnah.

Ministrski predsednik dr. Korošec je izjavil, da ne bo pustil hujskati k nasilju in k neredu ter proti državi, ter bo vsakogar — pa naj bo to ta ali oni — kaznoval po obstoječih postavah.

Prav tako. Postave niso samo za to, da vežejo kmete in delavce, ampak tudi velike gospode. Kdor hujska k neredu in nasilju, naj se sodi po postavi, pa naj bo to tudi bivši minister. Postava za vse, ne samo za siromake!

Seljački dom v plamenih.

V ponedeljek 27. t. m. popoldne je v Seljačkem domu v Zagrebu, kjer imajo sedež vse zagrebske Radičeve organizacije, izbruhnil požar. Pogorelo je pohištvo v Radičevi spominski sobi. Došli gasilci so ogenj kmalu omejili. Vendar je škoda precej znatna.

Med zagrebskim prebivalstvom, ki ga ima čisto na vrvi judovski tisk — ki je žal edino merodajen na Hrvatskem — se začelo takoj govoriti, da je ogenj podtaknjen od ljudi, ki da so bili najeti od vlade. Nekdo je celo »videl«, da so vojaki zažgali dom. Pozneje je to preklical, češ, da je bil pijan.

Naj bo že, kakor hoče. Mi vemo samo to: če je bil ogenj podtaknjen in ni bila slučajna nesreča, potem ga je moral podtakniti nekdo, ki ima interes na tem, da ne pride do miru med Srbi in Hrvati in da se razburjenje v državi, zlasti med Hrvati, vzdrži čim dalje. Mi dalje prav dobro vemo, da vlada nima prav nobenega interesa na tem. Nasprotno: vlada dr. Korošca je ponovno izrecno naglašala in povdarja še vedno, da je njena glavna naloga; pomiritev napetih odnosov. Prav zato vlada ni doslej podvzela kljub protidržavnim dejanjem opozicije nobenih izrednih korakov proti krivcem. Da je vladi ta njena naloga

NOVIČAR

d Birmovanje v litijski dekaniji se bo vršilo v sledečem redu: Primskovo v soboto 15. septembra, Javorje v nedeljo 16. septembra, Prežganje v ponedeljek 17. septembra, Janče v torek 18. septembra, Štanga v sredo 19. septembra, Kresnice v četrtek 20. septembra, St. Lambert v nedeljo 23. septembra, Polšnik v ponedeljek 24. septembra, Dole pri Litiji v sredo 26. septembra, St. Jurij pod Kunom v četrtek 27. septembra, Svibno v petek 28. septembra, Radeče pri Zid. mostu v nedeljo 30. septembra 1928.

d Romanje k Sv. Jožefu nad Celjem. Prihodno nedeljo, dne 2. septembra, bo velika cerkvena slovesnost pri sv. Jožefu nad Celjem. Slovenska straža v Ljubljani si je postavila nalogo, da ta dan zbere čim večjo množico članov in prijateljev v molitvi za našo domovino in celotni naš narod. Ob desetih predpoldne bo slovesna sv. maša, med katero bo imel cerkven govor preč. g. Franc Bonač. Po končani cerkveni slovesnosti se bo vršil pred cerkvijo shod Slovenske straže, na katerem bodo govorniki tolmačili dolžnosti vernega katoličana do svojega naroda. Udeleženci bodo imeli po vseh železnih 50% popust. Kdor se hoče romanja udeležiti, naj nam to čim prej javi. Če bi kdo ne dobil pravočasno legitimacije na dom, naj se pripelje z navadnim listkom do Celja. Listek naj si pa da pri nakupu prepečatiti z mokrim žigom in pri dohodu v Celje naj ga ne odda. Nazaj se bo peljal brezplačno z istim listkom in legitimacijo, ki mu jo je izročil zastopnik Slovenske straže pri cerkvi sv. Jožefa proti položitvi 5 Din za društveni sklad.

d Otroci iz Westfalskega in Porenja se vračajo nazaj v dveh skupinah. Oni, ki bivajo v Trzinu in Ljubljani, odpotujejo 5. septembra jutraj 6.50 iz Ljubljane preko Jesenic. Vsi ostali se odpeljejo 12. septembra z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 12.15 proti Mariboru. V Mariboru prenočijo ter se odpeljejo jutraj 13. septembra ob 5.40 preko Dravograda. Z njimi potujejo določeni spremljevalci.

d Tabor krščanskih socijalistov na Šmarni gori bo dne 2. septembra. Ob 9 bo pridiga in sv. maša, nato pa tabor, na katerem bosta govorila tovariša Jože Gostinčar in France Žužek.

resna, je prepričan vsakdo, celo žerjavovec, ki dobro pozna dr. Korošca kot enega najpoštenjših politikov v državi. Vprav zato ga je pa kralj poklical na to odgovorno mesto.

Kdo pa ima torej interes, da za vsako ceno vzdrži bojno stanje med Srbi in Hrvati? To so lahko ljudje izven države, ki Jugoslavijo sovražijo in želijo, da razpade, ali pa so to temni zločinski ljudje v državi sami, ki imajo vedno profit le, če vlada nered in nasilje.

Preiskava bo dokazala, kam peljejo niti tega požara.

d Ljubljanski oblastni odbor. V seji dne 22. avgusta je napravil oblastni odbor med drugim sledeče sklepe: Pobiranje oblastnih taks na motorna vozila, ki so last države, samoupravnih teles in izvoščkov (taksi), se do nadaljnjih ukrepov ustavi. Kot izvoščke smatra oblastni odbor samo one osebe, ki se poklicno bavijo s prevažanjem oseb, da si s tem omogočijo preživljanje sebe in svoje družine ter plačujejo od tega obrta občo pridobitino. — Za most čez Krko pri Šmihelu pri Žužemberku prispeva oblastni odbor h proračunanim gradbenim stroškom 50 odstotkov, ostalih 50 odstotkov pa prispeva cestni okrajni odbor v Žužemberku, pri čemur se mu všteje v dobro državna podpora. — Odobri se osnutek za gradnjo stanovanjske hiše pri javni bolnici v Brežicah; dela se na podlagi načrta in proračuna razpišejo takoj. — Iz zaklada za zgradbo malih stanovanj se zagotovi občini Dolenji Logatec 3% prispevek k obrestovanju posojil, ki so najeta oziroma se bodo najela za gradnjo stanovanjskih hiš. Obenem se sklene, da sme imenovani zaklad prevzeti poroštvo za posojila gradbenih zadrug »Dom in vrt« v Trbovljah do zneska 200.000 Din. V breme zaklada se zagotovi 3% prispevek k obrestovanju posojil. Stavbni zadrugi »Dom« v Ljubljani se dovoli iz zaklada za zgradbo malih stanovanj 100.000 Din brezobrestnega posojila.

d Zadnji »Kmetiski list« trdi, da je bil pok. Radič dober katoličan, kar najbrže še g. Pucelj ne verjame. V podkrepitev naj navedemo, kako je govoril nekoč Radič pri pogrebu nekega Krpiča. Povedal je med drugim: »Popi, posebno še škofi najmanj verujejo v Boga. Zato je naš Krpič raje veroval v seljaka in v republiko. Pokojnemu Krpiču ne bodo na drugem svetu pomagale ne kronice, ne očenaški in ne kakršnekoli popovske ceremonije, temveč samo vera v republiko.« — Zdaj pa vprašamo: ali more tako govoriti dober katoličan? Če je Radič pred smrtjo spokorno sporočil udanost sv. Očetu, to še ni dokaz, da je bil preje dober katoličan, pač pa je s tem dokazal, da se je v svojem življenju motil.

d Začetek pouka na vseh osnovnih šolah. Na ljudskih šolah se prične letos redni pouk 7. septembra. Služba božja pa bo 6. septembra. Sicer pa je v vsaki župniji še posebej oznanjeno, kdaj se prične šola.

d Uspeh posredovanja poslanca Smodeja za tobačno delavstvo. Iz Beograda je bilo brzojavno odrejeno tedensko izplačevanje ob sobotah in nakazan vsem prizadetim 23 vojnim vdovam odtegljaj invalidnim, v skupnem znesku 34.000 Din.

d Duhovniki naj jim pomagajo na konja. Komu? I, žerjavovcem. Kateri duhovniki? Hrvatski! Vsaj »Domovina« tako želi in pričakuje. Hkratu s »Kmetiskim listom« bobna o nekih hrvatskih župnikih, ki pišejo proti SLS in dr. Korošču. — Večina hrvatske duhovščine je dobra in se zaveda

80 let raziskovanja

je bilo treba, da se odkrije pravi Schichtov način pranja, ki obstoji v tem, da se

ŽENSKA HVALA

vzame za namakanje perila preko noči, zjutraj pa se za izpiranje uporabi

Schichtovo
Terpentin milo

svoje poklica. Je pa žal tam tudi precej takih, ki se v družbi prijateljev in zaščitnikov mehikanskih brezvercev menda dobro počutijo. Zato pa Hrvatska nikamor ne more, ker so tamošnje razmere za enkrat take, kakršne so. Saj štiri milijoni katoličanov niti enega dnevnika ne premorejo. Nič ne bomo obsojali. Molimo za zaslepljenje!

d Na uršulinskih šolah v Škofji Loki bo otvoritvena šolska sv. maša v četrtek, dne 6. septembra, ob pol 9. Notranje gojenke morajo biti v sredo, dne 5. septembra, ob 7 zvečer v zavodu. Pri vstopu plačajo tudi 20 Din za zdravstveni fond. Siromašne naj prinesejo potrdilo svojega županstva, da so po čl. 5 točka 6 taksnega zakona tega oproščene.

d Tovarno za izdelavo brezalkoholnega kvasa namerava zgraditi tvrdka Boh in Križnič na prostoru ob Dolenjski cesti v Ljubljani.

d Na glavni skupščini društev sv. Barbare na Holandskem, ki je bila 15. avgusta v Heerlenu, je bil izvoljen za predsednika A. Groznik, za tajnika M. Zupančič, za blagajnika I. Lavrič, za revizorja J. Povh. Centralni odbor si je izbral za svoje glasilce tednik »Domoljub«. Dne 9. septembra bo popoldan ob 4 pri oo. frančiškanih slovenska služba božja, nato pa v dvorani zborovanje. Vsi Slovenci se vljudno vabijo.

d Disenterija (krvava griža). Prijatelji nam piše: »V zadnjem času čitam v časopisih, da se po nekaterih krajih zopet širi nalezljiva bolezen disenterija ali po domače krvava griža. Ne zamenjajte te bolezni, temveč pojdite takoj k zdravniku, da vam pove glede hrane in zdravlja. Prosite tudi, da takoj cepi vse zdrave in obo-

lele člane dotične hiše s serumom proti disenteriji. Po tem cepilu bolni, ako že niso čisto na koncu, običajno ozdravijo, zdravih pa se bolezen ne prime, ali pa vsaj v tako mali meri, da je smrt izključena. To vem iz lastne izkušnje.

d Velik dekliški tabor se bo vršil v nedeljo 9. septembra v Gornjem gradu v Savinjski dolini. Začetek tabora po 10 sv. maši.

d Potres so čutili preteklo soboto zvečer ob 10 na Štajerskem. Dasi so ga skoro povsod komaj čutili, je bil vendarle v Erežicah tako močan, da je mnogo hiš lahko pokvarjenih.

d Pri Javni borzi dela v Ljubljani je delo na razpolago: moškim: 5 kotlarjem, 10 pleskarjem in črkoslikarjem, 2 mizarjem, 1 strojniku, 1 sedlarju za izdelovanje torbic, 2 pilarjem, 1 kurjaču, 1 akordantu za str. zidno opeko, 1 str. ključavničarju, 2 elektromonterjema, 2 kleparjema, 1 tapetniku, 12 čevljarjem za šivano delo, 3 mlinarjem, 1 kamnoseku, 1 slaščučarju, 3 mlinarjem, 2 hlapcema, 1 vodoinštalaterju, 4 zidarjem, 6 tesarjem, 1 mlademu kuharju, 2 navadnima delavcema, 1 mlinskemu skladiščniku, 9 vajencem; ženskam: 2 separicama, 1 pletilki, 2 špularicama, 1 orožniški kuharici, 2 kuharicama, 1 sobarici, 2 služkinja.

d Požar v kamniški smodnišnici. V četrtek 23. avg. zvečer okrog 9 je nastal v Kamniku nepopisen strah. Plat zvona in sirena na parni žagi sta naznanjala ogenj, a strah se je še bolj povečal, ko so se raznesle vesti, da gori v državni smodnišnici. Nihče ni vedel povedati natančno. Po par minutah je bilo že celo obzorje rdeče in Stari Grad je bil ves ožarjen. Iz smodniš-

nice je pa plapolal velikanski ogenj proti nebu. Na srečo Kamnika je gorela le zaloga lesa, jelševine, ki jo vporabljajo pri izdelavi smodnika. Les je bil spravljen v dveh velikih skladiščih ter ga je bilo po ceni strokovnjakov ca. 300 m³. Les je bil popolnoma suh, ker leži v skladišču že čez 10 let. Na pomoč je takoj prihitelo gasilno društvo Kamnik s svojo motorno brizgalno, kmalu nato pa še gasilci iz Dublice s svojo novo motorno brizgalno, ki je prvič stopila v delovanje. Pomagali so tudi gasilci iz Vrhpolja in lastni gasilci smodnišnice. Bilo je seveda popolnoma izključeno, da bi zamogli ogenj udušiti, pač pa se je posrečilo našim gasilcem, da so ogenj omejili. Pričakujemo, da se vodstvo smodnišnice spomni gasilnih društev, ki so toliko žrtvovala za motorne brizgalne.

d Tudi v Banatu še vedno požari. V južnem Banatu med Sušaro in Deliblatom je zgorel velik gozd jelk in borov. Požar so gasili kmetje, gasilci in vojaki. Gozd je gorel na površini šest tisoč hektarjev. — V bližini Vršca v Vladimirovcu je zgorelo deset vagonov žita in mlatilnica, v vasi Ninčičevu pa so ponovno zgorele velike množine žita, mlatilnih strojev in štiri hiše. Tako je ogenj uničil v enem dnevu za okrog en milijon dinarjev blaga in nepremičnin, zavarovano pa ni bilo nič.

d Strela upepelila kozolec. V noči od 21. na 22. t. m. ob 2 zjutraj je med grozovitim viharjem in treskanjem upepelila posestniku Jakobu Klopčiču v Krtini strela dvojen kozolec.

d Fuško mu je razneslo. Sin posestnika v Pavlovi vasi pri Pišecah je dobil nekje staro puško, jo nabil s smodnikom in krogljo in šel čakati jazbeca v domačo kurozo. Ko pa je streljal na njega, mu je raz-

neslo puško in močno poškodovalo levo roko. Prepeljali so ga v bolnico v Brežice. Nesrečni fant bo najbrže ob roko, razen tega se bo pa moral tudi zagovarjati pred sodiščem, ker ni imel dovoljenja do nošnje orožja.

d Ljubljanski brzovlak je trčil ob tovarni vlak med Vinkovci in Mikanovci. Nekaj vagonov je popolnoma razbitih, med njimi tudi jedilni voz. Bo treba res točno preiskati, zakaj se železniške nesreče zlasti na Hrvaškem v zadnjem času tako množe.

d Pod vlakom je našel po nesreči smrt 18letni pastir Josip Leben iz Debra pri Sv. Florijanu v Laškem okraju.

d Čudna mačka. V Mostarju je pri sestniku Cemaloviću mačka skotila 9 mladičev. Med njimi je eden z dvema repoma, dvema glavama, trojimi očmi in šestimi nogami. Mače je živo.

d Letalo mu je odtrgalo glavo. Te dni se je vršilo in Senti ob reki Tisi letalsko tekmovanje, pri katerem se je pripetila huda nesreča. Letalo tipa »Brandenburg št. 19«, ki ga je vodil pilot-narednik Avgust Kresnek, se je pri prevažanju civilnih oseb spustilo nizdol skoraj tik zemlje. Vojaški, ki so se nahajali na letalu, so se v nevarnosti vrgli na tla. 15letnemu vajencu Kolomanu Vizeiju pa so kolesa letala odtrgala glavo. Letalo je prevrnilo nekaj piramid iz pušk ter se radi tega nekaj pušk zlomilo, nato pa se je letalo zopet dvignilo v zrak. Ko je letalo pristalo na tleh, je pilot opazil nesrečo. Narednik Kresnek je eden najboljših jugoslovanskih pilotov in je dobil pri letalskih tekmah Male antante prvo nagrado. MeETING so takoj prekinili. Uvedli so preiskavo.

d Skrivnostni umor. V torek 21. t. m. je poslal Podplotnikov oče iz Sejanec pri sv. Tomažu svojega 17letnega sina Viktorja v Ljutomer po denar za izkupljeno teleta. Viktorja pa ni bilo nazaj ne prvi, ne drugi dan. Orožniki so nato pretaknili gozd v Bukovcih, skozi katerega vodi cesta v Ljutomer. Pa so našli Viktorja ob cesti s prerezanim vratom, brez denarnice in z izvlečenimi žepi. Njegovo kolo je ležalo poleg njega. Zvedelo se pa je, da Viktor v Ljutomeru denarja ni dobil in so roparji odšli praznih rok. Viktor je bil trezen in priden fant. Morilec se že za petami.

d Namesto zoba, mu je izdrl jezik. Neki kmet iz okolice Našice v Slavoniji je prišel te dni v Našice in se tam obrnil na brivec, naj izdere njegovemu petletnemu sinčku, ki ga je imel s seboj, bolni zob. Brivec je bil takoj pripravljen. Po nesreči pa s kleščami ni zagrabil zoba, temveč jezik ubogega otroka. Brivec je otroku izdrl jezik s korenino vred. Sele sedaj je oče poklical zdravnika, ki je pomilovanja vrednemu otroku nudi prvo pomoč.

d S poginulimi prašiči kurijo parne stroje. V baranjski vasi Dardi je izbruhnila svinjska kuga, ki je zavzela zelo velik obseg. Oblasti so prepovedale prašičji sejem v Dardi. V Slavoniji je sedaj svinjska kuga zelo pogost pojav. V neki tovarni v Slavoniji pa imajo to redkost, da kurijo svoje parne stroje s poginulimi prašiči.

d Vihar je poruval vsa sadna drevesa. Nad vasjo Kostanjevci pri Kotorju je te dni divjal strahovit vihar, ki je trajal skoraj pol ure. Vihar je poruval vsa sadna drevesa, zlasti kostanje in oljke, ki pomenijo edini dohodek tega siromašnega kraja.

d 10 milijonov dolarjev je podedoval. V času, ko se toliko čuje o dedščinah iz Amerike, je dobil v torek vratar sarajevskega hotela »Central« Ivan Vrhovac iz Moslavine v Hrvatski, obvestilo od sarajevske občine, da mu je v Ameriki umrl brat in zapustil okrog 10 milijonov dolarjev. Od brata je dobil zadnje pismo l. 1914. Ko je bil na raznih frontah, je izgubil stik z njim in je sedaj izvedel, da mu je brat umrl in zapustil ogromno premoženje.

d Z mašami si je hotela pomagati. Iz neke gorenjske fare se nam piše: Po naši fari se večkrat pojavi neka dekle, ki prav pridno pobira za sv. maše. Posrečilo se ji je, da dobila od neke ženske večkrat po večje vsote denarja, namenjenega za svete maše. Žena pa je zahtevala potrdilo, komu je oddala denar. Potrdilo pa je tica potvarjala. Tu se je pa zvita lisička ujela. Imenovana žena je prišla skupaj z duhovnikom, na katerega je bilo potrjeno potrdilo. Duhovnik ni vedel ničesar ne o denarju ne o podpisu. Tako je sedaj dekle skočilo v smolo ki ni izhoda iz nje. Ljudje, pazite, komu dajete denar, zahtevajte od vsakega, od koga ima pravico pobirati denar.

d Zvestoba do groba. V Novski na Hrvaškem so se pred dnevi stepli železniški delavci in je bil med pretepom ubit železniški delavec Karaturovič. Ko je ležal na bojišču mrtev, ga je čuval njegov pes. Po končani sodni preiskavi so prepegljali truplo domov in ga za tem pokopali. Ko je pes videl, da gospodarja ni več doma in ne na bojišču, ga je pričel iskati in ker je imel izvrsten vonj, ga je našel na pokopališču. Tu mu je razkopal grob in ga čuval dalje. Ko so to opazili, so grob ponovno zasuli, psa pa odpodili. To pa zvestega psa ni motilo in je ponovno razkopaval grob in dalje čuval svojega gospodarja. To se je ponavljalo vse dotle, dokler niso psa ubili in mu šele s tem preprečili, da bi grob dalje razkopaval. Zvesti pes je za svojo zvestobo prejel kot plačilo — smrt.

d Specialni tečaj na dipl. krojnem učilišču v Ljubljani, Stari trg 19, za krojače, šivilje in nešivilje z dežele se prične začetkom septembra. Preizkušeni, zelo lahko razumljiv kroj. Revnejšim ceneje. - Informacije brezplačno. Preskrbovanje služb.

d Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravno »Franz-Josef« grenčico redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zadovoljni z učinkom staroznane »Franz-Josef«-vode. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Slabokrvnim se nudi sedaj naravna prilika za naglo ozdravljenje, ker so to najboljši meseci za okrepitev krvi z »Energinom«, železnatim kina - vinom. Za ozdravljenje in ojačenje krvi pri odraslih in otrocih zadoščajo tri velike steklenice. Dobiva se v vseh lekarnah. Ena velika steklenica s točnim navodilom 40 Din, tri

Evharistični shod v Krškem

z evharistično tridnevno za dekaniji Videm—Leskovec.

Dne 7. septembra (prvi petek): V domači župniji običajna pobožnost v čast presv. Srcu Jezusovemu.

Dne 8. septembra (Mali šmaren): V domači župniji božje službe z evharističnimi govori in sv. obhajilom; popoldne molitvena ura pred Najsvetejšim. — Zvečer po Ave Mariji po vseh župnijah pri vseh cerkvah slovesno zvonjenje in zaigranje kresov.

Dne 9. septembra (nedelja). Dopol dne: ob 6 v vseh župnih cerkvah pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo; od 6 do pol 15 v župni cerkvi v Krškem izpostavljeno presv. R. Telo; ob pol 10 slavnostni cerkveni govor in slovesna sv. maša pred župno cerkvijo v Krškem, na to: Manifestacijsko zborovanje pred župno cerkvijo v Krškem. Popoldne: od 13 do 14 v župni cerkvi v Krškem izpostavljeno Najsvetejši; ob 14 pred župno cerkvijo sklepni govor, potem slovesna procesija z Najsvetejšim po mestu, posvetitev Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem, blagoslov.

Kot govorniki so določeni: gg. dr. Tomaž Klinar, Maks Vraber, dr. Karol Capuder in dr. Marko Natlačen.

Srenjska orlovska prireditel v Vrhpolju pri Moravčah 8. septembra. Vsi prijatelji orlovstva iskreno vabljeni!

n Orlovska družina v Crnomlju bo ob priliki proslave 700 letnice ustanovitve prve župnije v Beli krajini na orlovski javni telovadbi v nedeljo 9. septembra popoldan nastopila s posebno izbrano točko, ko bo v treh simboličnih skupinah pokazala a) Belokranjce v poganstvu, v sužnosti satanovi, v verigah greha, b) misijonarja, ki oznanjuje Kristusov evangelij, c) Zinago krščanstva nad poganstvom.

n Šišenski Orel priredi v nedeljo dne 2. septembra 1928 na vrtu gostilne »Central« (Reininghaus) Frankopanska ulica, javno telovadbo z zelo pestrim sporedom. Po telovadbi prosta zabava. Pri prireditvi igra železničarska godba »Sloga«.

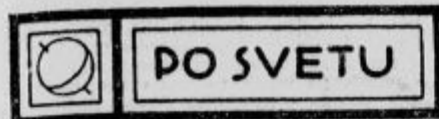
n Krško. Na Anželski nedeljo, 2. septembra je pri Sv. Rozaliji služba božja za romarje kljub evharističnemu shodu, ki se vrši v Krškem naslednje nedelje, prav tako kot je bila druga leta. — Komur pa bolj prija priti o priliki evharističnega shoda, naj pride, ker bo po možnosti tudi to nedeljo sv. maša pri Sv. Rozaliji ob 8. — Cerkevno predstojništvo.

n Prostovoljno gasilno društvo Započe priredi v nedeljo dne 9. septembra ob 3. uri popoldne veliko vrtno veselico, združeno s tombolo. Ker bo mnogo bogatih dobivcev, se prijatelji gasilstva vljudo vabijo, da čim bolj podprejo izredno prireditel.

n Tele izgubljeno. 25. t. m. se je izgubilo tele. Kdor ga zasledi ali vjame, se prosi, da sporoči na naslov Franc Bergant, Polje 9, post. Vodice, Gorjanko.

steklen. »Energina« železnatega kina - vina po pošti za 128 Din razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak.

d Srečke državne, Vojna škoda, rdeči križ in druge, tudi tuje, pregleduje, shrani, prodaja, kupuje, daje pojasnila: Dr. Ivan Černe, gospodar, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. - Za odgovor dinar znamka.

Katoliška cerkev.

s Kdo je umrl Obregona? Naši liberalni časopisi so trdili, da so povzročili umor mehiški katoličani, to seveda zato, da bi naši slovenski brezverci lahko opravičevali svoje mehišanske politične bratce. Pa se že jasni. List »Osservatore Romano« je objavil več člankov, ki razpravljajo o napadu na Obregona, t izvoljenega predsednika mehiških držav; odkril je naravnost obtežilne dokaze, ki iz njih razberemo, da je Obregon padel kot žrtev komunistične zarote, s katero predsednik Calles najbrž ne bo v daljnih stikih.

Italija.

s Razno. Na Vipavskem je pobila toča zlasti v vaseh Duplje, Vrhpolje in Budanje, deležni pa so jo bili tudi vinorodni kraji Štjak, Erzelj in nekoliko tudi Manče in Goče. Suša je napravila po Vipavskem ogromno škodo, kot morda že sto let ne. Krompirja je komaj za seme in ni mnogo debelejši od oreha. Koruza je popolnoma uničena, razen po onih njivah, ki se nahajajo prav ob reki Vipavi. Grozdje pa zori in je po mnogih vinogradih drobno kakor brinje, čemur je kriva dolgotrajna suša. — Na Veliki Šmaren je obiskalo božjepotno cerkev v Logu pri Vipavi zelo mnogo ljudstva. — 37 koz in 18 ovac je ubila strela, ki je udarila v planinsko kočjo »nad Sočec. — V Soči pri Podgori je utonil Viktor Dona, ki je ravno prišel od vojakov. — V Idriji so blagoslovili temeljni kamen za novo vojašnico. — V Banjšici sta se igrala z granato 17-letni Ivan Bucik in štiriletna Erminija Pertot. Granata se je razletela in sta oba mrtva.

Grčija.

s Mrzlica v Atenah. V Atenah divja sedaj neka vrsta mrzlice, proti kateri so zdravniki brez moči. Ze več tisoč ljudi je zbolelo za to skrivnostno boleznijo, ki navadno divja v Zapadni Indiji, kjer ji pravijo »dougus«. V Atenah je zbolelo že kakih pet tisoč oseb, od katerih jih je že mnogo umrlo.

Francija.

s Prijateljstvo med Francijo in Anglijo. Vse kaže, da so se med Francijo in Anglijo začeli bolj prijateljski odnosi. Obe državi sta se že sporazumeli glede pomorskega oboroževanja. Pri velikih francoskih vojaških vajah v jeseni bo sodeloval en angleški polk. S prijateljstvom med Francijo in Anglijo bo tudi naša država samo pridobila.

Čehoslovaška.

s Češko ljudstvo zahteva krščansko šolo. »Katoliška državna akcija na Češkoslovaškem je poslala prosvetnemu ministru spomenico, v kateri zahteva, da se zopet postavi v češke šole križ, da se uvede molitev pred in po pouku, da se uvede krščanski nauk v šole in da postane udeležba

„Vsi me
imajo radi“

pravi razumna Mica.
„Moški so pazljivi
in mi prinašajo da-
rove, toda eden me
je ugodno iznena-
dil, ker praktično
misli: Prinesel mi
je RADION!“

Varuje perilo!

pri službi božji za vse katoliške učence obvezna. Vsem učiteljem kakor tudi članom krajevnih šolskih svetov naj se prepove, da bi agitirali pri starših ali njihovih namestnikih, da naj se učenci ne udeležujejo verskega pouka.

Poljska.

s Med Poljsko in Litvo še ne bo prijateljstva. Ker je litavska vlada proglasila mesto Vilno, ki spada sedaj pod Poljsko, za glavno mesto Litve, so priredili poljski

prostovoljci iz svetovne vojne v Vilni veliko zborovanje, na katero je prišel tudi maršal Pilsudski, ki je poudaril veliko važnost Vilne.

Amerika.

s K volitvam ameriškega predsednika. Republikanski kandidat za predsednika združenih držav Hoover je imel nedavno v stadionu v Paolo Alto (Kalifornija) velik govor o svojem programu. Izjavil je, da se bodo Združene države kljub Kelloggovi pogodbi še nadalje oboroževale na morju.

PO DOMOVINI

To je mož!

Potoval sem bil te dni po deželi. Pot me je zanesla tudi tja dol v zasavsko dolino, kjer so le črni domovi, le črni domovi, tja v premogovo kraljestvo, kjer ubogi trpinji iz dneva v dan v trudu in znoju in žuljevih rok kopljejo črno bogastvo za nas vse, zase pa obenem trdo prisluženi vsakdanji kruhek... Pa smo se tedaj menili o tej stvari: kako z delom, kako z delavci, kako z zaslužkom — pa take podobne reči, kajne! Med drugim smo prišli tudi na politične stvari. Pa sem bil tako slišal tudi zgodbo, ki je prvič značilna za te kraje, drugi pa tudi prav poučna za premnoge naše. In prav zdaj, ko smo vse svoje topove usmerili v nasprotno fronto, kjer se nahaja naš stalni in vsega slovenskega vernega naroda sovražnik, prav zdaj je prav, da vam to zgodbo zapišem. Zakaj nasprotna fronta nič ne omahuje in nič ne odlaša, temveč tolče in bije okrog sebe in po nas, nesramno opravlja in zaničuje, ogabno naltolčuje, laže brez vesti in sumnič. Celokupni slovenski svobodomiselni tisk niti pred največjo versko skrivnostjo našega Odrešenja nima spoštovanja ter mora s krvjo oblita in trajem kronana Izveličarjeva

Močno brodovje, da je najboljšo varstvo za mir. Hoover je za prohibicijo, to se pravi, prepoved točenja alkoholnih pijač naj ostane v veljavi. Nemcem je obljubil, da bo odpravil zadnje omejitve priseljevanja. Hooverja je po radiu poslušalo kakih 30 milijonov ljudi.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Frančiška Debevec roj. Primožič iz Grahevega pri Cerknici, Alojzija Rehar roj. Strojani iz vasi Vrh, župnije Krka.

Drobne novice.

V Indiji zopet divja kolera. Znani lord Rothermere zopet piše članke v korist razširjenja Madžarske.

Na reki Jang-tse na Kitajskem se je potopil parnik. Vseh 500 ljudi utonilo.

70-letnico rojstva je praznoval te dni predsednik avstrijske republike dr. Hainisch.

Nemški kapitan Romer je v zločljivem čolnu prevozil Atlantski ocean v 58 dneh.

Zgorela je največja turška tovarna sladkorja pri Alkoli.

Velik potres je bil v Alžiru (Afrika). V Nemčiji je več kot 100.000 vseučilišnikov.

V holandski Indiji je bruhal nedavno ognjenik Bokane. 1800 mrtvih.

Amundsena iščejo na severnem tečaju štiri ladje, med njimi tudi ruski ledolomilec »Krasin«.

Južno reke Siangsua na Kitajskem so so na ozemlju 7500 kvad. kilometrov pojavile koblice. Vsi nasadi so uničeni.

Na otoku Haiti je divjal vihar-ciklon. 200 mrtvih, 1000 ranjenih, 10.000 brez strehe.

glava pomagati delati greh obrekovanja, naltolčenja in izzivanja k sovraštvu. Trpeči Izveličar mora ne samo mirno gledati to brezno sovraštva, ki ga bljuje iz sebe svobodomiselni tisk, temveč ga liberalni tisk sili, da celo sodeluje pri njihovem grehu.

Ali naj tedaj mi stojimo prekrizanih rok? Ne! Prav zato se mi zdi posebno važno, da cmenim in približem to resnično zgodbo, ki se je bila tam doli dogodila. Zgodbo, ki kaže trdo in neomajno odločnost, železno in neusmiljeno doslednost, možato načelnost moža, ki ve zakaj v tem boju gre.

Ima tedaj tam nekdo svojo hišo, v hiši pa tudi stanovanca, ki je imel naročeno »Jutro«. Ko je ta lista zadnjič priobčil tisto grdo karikaturu: dr. Korošca s trpečo Kristusovo glavo, je ta stanovalec ves v ognju in hinavsko navdušen brž prihitel k dotičnemu gospodarju, mu pokazal tisto ozabno sliko in se zraven tega posmehljivo smehljaj, češ, »glej, kakšnega so pa zdaj namalali...«. Ta gospodar pa, ki je odkrit naš pristaš in globoko veren mož, tega posmehovanja ni mirno trpel, kakor ga nedosledno trpi marsikdo. Temveč je pograbil stanovanca »Jutro« iz rok in ga raztrgal, cemu pa prav resno velel in mu pokazal s prstom vrata: »V enem tednu ven iz moje hiše »Jutro« ali pa ti...!«

Možak se je pri tej nepričakovani odločnosti zresnil, brez besede odšel, v svojem stanovanju pa, ko je stvar dobrega še enkrat premislil in uvidel, da je res izzivalno ravnal ter da gre tu zares za stanovanje in zanj in za njegovo družino, ni prav nič pomišljal, kaj mu je storiti: »Jutro« je — odpovedal!

CRNOMELJ.

Velike so priprave za proslavo 700 letnice prve župnije v Belikrajini. Mesto Crnomelj hoče dostojno in gostoljubno sprejeti goste, udeležence v dneh 7., 8. in 9. septembra t. l. V nedeljo 9. septembra popoldne bo velika orlovska telovadba, pridejo Orli iz ce'e dolenske. Za vse udeležence je dovoljena polovična vožnja po železnici, ki velja za štiri dni. Vsak kupi celo vozno karto do Crnomlja ter jo da žigosati, potem se s tem voznom listkom in izkaznico, ki se jo dobi v Crnomlju tam, kjer prodajajo vstopnice za telovadbo, pelje zopet nazaj na svoj dom.

Za cenena in brezplačna prenočišča preskrbljeno, le morajo se prej prijaviti na župni urad v Crnomlju.

DOLENJSKI POTNIK.

Vsa Dolenjska je letos občutila hudo sušo, zlasti novomeški, črnomajski in krški okraj. Zlito je še precej dobro uspelo, ker je dozorelo skoro že pred sušo. Vendar pa ni bila za žitarice prvovrstna letina. Pšenica je uspela srednje, v nekaterih občinah celo slabše kakor lani, ker je bila smetljiva. Boljše sta uspela ječmen in rž, zelo slabo pa oves, ker ga je občutno zadela suša. Fižola ne bomo imeli nič. Tudi za koruzo in krompir bo pridelek slab. Krompir je ostal droban, koruza pa je v rasti tako zaostala, da se ne bo mogla popraviti, ponekod se je tudi perje in steblo posušilo tako, da ne bo klasja. Ajda bo v rasti zakasnela, vendar je upanje, da bo zadnji dež zelo pospešil rast, ker so nastopili topli dnevi. Upajmo, da bo vsaj za zelje in repo srednja letina.

Strasno občutno bo pa prizadela naša živino-

reja, ker je druga košnja skoro popolnoma izpadla in ni prinesla skoro nikakega pridelka. Ker je solnce izparilo travnike in senoze, tudi ne bo pase v prisolnih krajih, pa tudi v osončnih krajih bo pasa skrajno pomanjkljiva. Velika skrb nas torej navdaja, kaj bo letos z našo živino. Občutimo že sedaj, da bo nastopilo pomanjkanje krme, zato ljudstvo prodaja živino in je v zadnjem času cena padla. Tekom treh mesecev se je v političnem okraju Novo mesto prodalo 60 bikov, izmed katerih je bilo samo 17 starih in pretežkih za spušcanje. — Težko skrb imamo kako bo spomladi z našo živino.

Pomanjkanje zelenjave so bridko občutili tudi prešiči. Ker je radi suše trpelo korenje in pesa, je pričakovati velikega zastoja v naši praščereji.

VOLITVE V ŠMIEHEL-STOPIŠKI OBČINI.

V šmihel-stopiški občini so razpisane volitve. Samostojneži in demokratje so postavili tri kandidatne liste in že delajo reklamo zase. Uverjeni smo, da njih hujškarija ne bo uspela, ker jih naše ljudstvo predobro pozna. Ne bo jim šlo na lim, ampak bo vse hujške in agitatorje liberalnega kalibra, pa naj se imenujejo samostojni ali demokratski, vrglo čez prag in volilo naše kandidatne liste. Naši zavedni možje pa bodo gotovo držali disciplino, kakor so jo pokazali pri vseh občinskih volitvah šmihel stopiške občine dosedaj. V naši strankarski disciplini naj tekmujejo vse štiri lare največje občine v ljubljanski oblasti.

ŠMIEHEL-STOPIČE.

Občinske volitve v naši občini bodo v nedeljo 23. septembra t. l. Vloženih je osem list. Prvo škrinjico imajo radičevci (nosilec Avsee iz Gotne vasi) druga škrinjica: Slovenska ljudska stranka (nosilec Fr. Pleško iz Šmihela) tretja škrinjica: Kmetka zveza v Stopiškem (nosilec župan Fr. Brule) četrta škrinjica: Zveza kmetov in delavcev (nosilec Matija Kren iz Vavte vasi), peta škrinjica: Podgradski furani (nosilec Cimermančič iz Jurne vasi), šesta škrinjica: Delavska zveza (nosilec Fr. Šušteršič, Birčna vas), sedma škrinjica: Vavtovska lista (nosilec Kulovec), osma škrinjica: Gospodarska stranka Šmihel-Stopiče (nosilec: Matko iz Gotne vasi). Šomšljeniki! Občani! Volite drugo, ali tretjo, ali četrto ali peto ali šesto škrinjico! Prvi, predzadnji in zadnji škrinjici nobene kroglice!

D. M. V. POLJU.

Zadnje čase ponujajo finančni stražniki in orožniki izvršitvi svojo službo — razne podobe ali srečke. Ako ne kupiš, se zameriš orožniku ali finančarju, to vemo mi obrtniki najbolje. Uvideli bi pač morali gospodje na vodilnih mestih, da ni niti orožnikom in finančarjem prijetno, če jih porablja to agente. To vendar poznajo njih ugled, zakaj gostilničar ali trgovec, ki je tako rekoč prisiljen kupiti kaj od državnega uslužbenca, si lahko misli, da je orožniku storil uslugo s tem, da je kupil srečko ali sliko in zato pričakuje, da se mu bo to ali ono izpregledalo. Obrtnik pa tudi ni vedno toliko pri denarju, da bi mogel vse kupiti. — Obrtnik.

PETROVCE.

Naš prijazni kraj sredi lepe Savinjske doline je letos že dvakrat zbral velike množice ljudstva in sicer so prvkrat manifestirali za svoje politične cilje, v drugo pa so bile priča delu in sadovom naše orlovske organizacije.

Ze prvi jutranji vlaki so 15. t. m. pripeljali velike množice ljudstva, sredi katerih si opazil množične orlovske kroje, kakor mak sredi žitnega polja. Točno ob pol 9 se je začel spreved, katerega so otvorili člani, članice, naraščaj in mladence — vseh skupaj v krojih 364 — pomikati proti cerkvi, kjer se je vršila služba božja. Popolnanski nastop je pokazal, da orlovstvo v celem okrožju stalno napreduje kakor tudi da ima lepo število dobrih orodnih telovadcev. Cel telovadni spored je potekel točno in brez kakakega zadržka ob polnem zanimanju navzočega občinstva, ki ga je bilo navzočega preko 2000. Tu si dovoljujemo še nekaj pripomniti: Po celim bivšem Stajerskem so bili lepaki razposlani. Kjerkoli smo hodili, smo jih videli priplepljene nepoškodovane. Le v Zalcu, kjer se ponašajo tržani s svojo visoko srčno kulturo, so bili strgani in zamazani. Dosti sramote za Zalcane, ki so steber liberalnega gibanja v Savinjski dolini. Kakor pes laja na luno, a ji ne more storiti ničesar žalega, tako malo se menimo mi za

vašo nekulturnost. Vsem pa, ki so pripomogli do tako lepo uspele prireditve, naša najiskrenejša zahvala!

SV. MIKLAVŽ PRI MORAVCAH.

Dne 26. avgusta se je vršila sijajna manifestacija za državno in slovensko misel. Govorili so šes prosvetne uprave za ljubljansko oblast g. dr. Capuder, narodni poslanec za litjski okraj g. Fr. Krenžar in Franjo Peneš. Mnogoštevilni zborovalci iz litjskega, kamniškega in deloma ljubljanskega okraja so napeto poslušali, ko so jim govorniki predočevali javno delo in sedanjo sliko razmer. G. dr. Capuder o delu oblastnih skupščin, poslanec Krenžar o položaju v državi, o novem davčnem zakonu, ki stopi v veljavo 1. januarja 1929. leta, o odpravi dohodninskega davka v Sloveniji, potom katerega je plačalo slovensko ljudstvo samo za l. 1928 35.000.000 dinarjev manj kakor prejšnje leto, g. Peneš o zaslugah dr. Korošca za državo in Slovenijo in o krščanskih časopisih. Ob navdušenem pritrdjevanju vseh stotin zborovalcev je predložil predsednik shoda g. Peneš resolucijo, ki je bila ob navdušenem odobravanju sprejeta in ki je izrekla popolno zaupanje voditelju dr. Korošču, poslancu Krenžarju in Jugosl. klubu.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

Dne 19. t. m. smo obhajali proslavo srebrnega jubileja našega g. župnika, obenem je preteklo 15 let, odkar je jubilar tukaj župnik. Vsa slavnost se je vršila v krasno ozaljšani dvorani »Kat. Doma«. Pevski zbor je zapel par pesmic, nato so se vrstile čestitke vseh organizacij, nastopilo je 6 govornikov — zastopnikov društev in družb. Ob koncu se je g. jubilar z gauljivimi besedami zahvalil vsem skupaj in ob njegovih prisrčnih besedah je bilo resno marsikatero oko. Kot dar in spomin so mu župljani dali krasen kip Marijin. — Jubilar je pri nas ustanovil fantovsko in žensko Mar. družbo, »Orla« in je od svojega prihoda predsednik »Prosvetnega društva«, načelnik hranilnice itd. Kdo je more naštet? Dejanja naj govore. Kdor je videl St. Peter pred 15 leti, naj ga pogleda danes in videl bo nekoč, kaj je dobri naš župnik storil. Videl bo, pravim, samo nekoliko, kar je storil v spovednici, na prižnici; to se videti ne da. Naj mu poplača Vsevedni in Vsemogočni in mu daj pri nas dočakati še zlati in biserni jubilej.

ZVEZA SLOV. KAT. DRUŠTEV V NEMCIJI.

Društvo Unser Fritz (Wanne) naznanja tem potom žalostno vest, da je dne 30. maja pokopalo bivšega predsednika Franca Kneza v najlepši starosti 32 let. Tega pogreba se je udeležilo 10 slovenskih društev s svojimi zastavami iz bližnje okolice. S tem so društva pokazala zadnjo čast umrlemu in pa tudi ljubezen vsem Slovincem v Unser Fritz. Ostali družini naše sožalje!

Društvo Schonnebeck. Do smrti se je ponesrečil dne 19. junija t. l. v rudniku Helene pri Essnu, star 53 let. Bil je ud društva, kakor tudi ud slovenske pogrebne blagajne. Franc Cokan in njegova žena Franciška s svojimi petimi sinovi (vsi udje tukajšnjega društva) doma od Sv. Petra v Sav. dol. pri Celju sta obhajala dne 10. julija t. l. srebrno poroko. Zakoncema kakor tudi celi družini iskreno čestita — društvo, kakor tudi Zveza slov. katol. društev.

Slovenska pogrebna blagajna, last »Zveze slov. kat. društev«, naznanja, da je število udov prav zadnja dva meseca naraslo skoro na 600. Lepo število! Blagajna je bila ustanovljena šele pred dobrim letom dni, izplačala je dosedaj 8 pogrebniških slučajev, 5 v znesku po 200 mark, 2 slučajev po 100 mark, in enega 50 mark, skupaj 850 mark. Imeli pa smo še druge stroške, kakor za tisk pravil 82 mark in tudi druge manjše stroške. Danes je v blagajni še nad 700 mark. Ta vsota je sedaj v karnapški občinski hranilnici. Če bomo pa tako napredovali v drugem letu, kakor smo v prvem, bomo skušali napraviti svojo hranilnico in posojilnico, da bomo lahko tudi našim domačim rojakom v tujini s tem kaj pomogli. Za to pa je treba dobre agitacije. Spominjam samo en slučaj: Društvo v Meebecku se ni dolgo nič zmenilo za to blagajno, a v zadnjih dveh mesecih je z živahno agitacijo pridobilo skoro 100 udov, ki redno plačujejo v našo skupno blagajno. Tudi imajo nekatera naša večja društva tukaj svoje samostojne pogrebne blagajne. Tudi te blagajne pozdravljamo, vendar bi priporočali, da se pridružijo k skupni blagajni, zakaj v slogi je moč, pravi pregovor. Vsi skupaj! Vsi za enega in eden za vse. Vsak Slovenec v Nemčiji v slovensko pogrebno blagajno! Pustite nemške! Svoji k svojim!

Najboljše, najprijetnejše, najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje ZELODCA in CREV za OTROKE in ODRASLE je:

PRAŠEK

MAGNA
PURGA

Ako redno jemljete po vsakem obroku na špiči noža v pol čaše vode prašek MAGNA. Vam pospešuje prebavo in preprečuje trdovratno ZAPRTJE.

ODSTRANJUE
preobilno kislin v želodcu, neprijeten duh iz ust, pehanje, vzdigovanje, gorečico.

ZDRAVI

katar ZELODCA, katar CREV, bolezni JETER, krče v želodcu, hemoroide, tvore v želodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavoč s točnim navedilom 4 Din ali naročite na naslov: **LABORATORIJ »ALGA«**, SUSAK, Tvrniška ulica št. 45 in priložite pismo 10 Din v znakah za 2 zavoja.

Nove knjige.

»Novi nemško-slovenski slovar«, sestavil profesor dr. Bradač s sodelovanjem profesor dr. Slesingerja je izšel. Kdor ga bo dobil v roke, se bo na prvi pogled uveril, kako potreben je ta slovar za naše današnje razmere. Ker obsega vsa potrebna slovniciška pojasnila in vse podatke za porabo vsake posamezne nemške besede. Obseg slovarja je ogromen. Znižana cena je v veljavi samo do novega leta.

95

Razno.

Nenavaden dež. V Galiciji so imeli nedavno letos nenavaden dež. Kaplje so bile pomešane s temnorjavim prahom, tako da so bili ljudje, hiše in drevesa kakor tudi tla naenkrat pokriti kakor z rjo. Ljudje so sodili ta dež kot znamenje bližajočega se potresa ter je bilo povsod vse prestrašeno. Končna preiskava doznala, da je bilo v prahu železo, ilovica, apno, magnezij in kalij ter rastlinske snovi. Popolnoma je pa manjkalo žveplo, tako da je bila domneva, da bi utegnil izvirati prah iz kakega ognjenika, takoj izpodbita. Dež je padal po vsej Galiciji, pa tudi v Besarabiji in Bukovini. V Jašu so se skušali dvigniti letalci, da bi preiskali ozračje, a je bilo zaradi gostega pepela nemogoče. Nekatere vesti trdijo, da se je v Ognjvaru na Besarabski meji odprl majhen ognjenik.

Znači na pravem kraju. Nekoč je prišla k čast. Filipu Henry, ki so ga zaradi njegove krotkosti imenovali »nebeskega«, žena in se je zelo pritoževala o svojem možu.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

»Kako bi si, če ga pa nisem!«
»Vedno isto trdite!«
»Ne morem drugače kakor resnico povedati. Bog mi je priča, da ne lažem!«
»Tako vsi govore, naj so krivi ali nedolžni. Toda priče drugače izpovedujejo!«

Dovolite, gospod sodnik,« se zdajci oglasi mlad gospod, ki sloni ob stolu pri drugi mizi in ga Matevž dosedaj ni opazil, »samo ena priča trdi tako. In še ta najbrže iz sovraštva do obdolženca.«

»Gospod doktor, če ste pregledali akte, veste, da se izpoved in trditev financarjeva, ki je zaprisežen in je bil pohovno opozorjen na službeno prisego, ujema z vsemi izjavami dosedaj zaslišanih prič!«

»Ali pa narobe! Prav tako se ujema vse te izjave z dejstvom, ki ga je navedla Cilka, nevesta obtoženčeva v pismeni izjavi, da je ubil financarja Tilna, tilhotapec. Še veliko bolj je verjetna ta moja trditev ko vaša. Udarci je bil namreč silen in glejte, ta fant pred vami, gospod sodnik, je prešibak, da bi mogel takoj s prvim udarcem pobiti človeka na tla do smrti. Oni drugi pa je velik ko gora in močan kot vol.«

Matevžu se razširi srce v upanju. Tedaj so držali duhovni gospod besedo in res poskrbeli za advokata. Saj to je gotovo njegov odvetnik, ker tako govori? In kako zna!

Sodnik skomizgne z rameni:

»Veste, gospod doktor, da je verjeti bolj zapri-seženemu finančnemu stražniku kakor pa kmetiške-mu dekletu, ki je povrh še nevesta obtoženčeva.«

»Moje mnenje pa je, gospod sodnik, da verjetnost finančarjev zelo omejujejo dejstva, da je bil Ivan ves čas hud tekmeč obtoženčev pri nevesti njegovi ter je vedno in povsod skušal izbežiti se ga. To potrjujejo tudi kot priče zaslišani tovariši njegovi.«

»Stražnik leži vendar na smrt bolan v bolnici in veste, da človek, ki gleda smrti v lice in more izdihniti vsak trenutek, ne bo tako hudobno trdil nekaj povsem neresničnega. Koliko upanja pa ima na dekle, ko se vendar zaveda, da ne bo dolgo živel?«

»Človek upa, dokler more dihati, gospod sodnik, in ko mu prižigajo mrtvaško svečo, še vedno meni — če je pri zavesti, — da jo bodo upihnil, ker bo zopet zdrav, kmalu zdrav. Sicer je pa tudi dekle dalo napisati izjavo na smrtni postelji; vsaj zdravnikovo mnenje je tako, da je dekle težko bolno!«

»Gospod, recite, kaj je s Cilko?« plane Matevž, bled ko zid k mlademu doktorju in ga zgrabi s tako silo za roko, da mu zažvenči uklepna verižica na roki.

»Le pomirite se, mladi mož, ni še vse upanje izgubljeno!« ga tolaži odvetnik, »samo pljučnica je bila zelo huda. Vaša nevesta pa je trdna in gotovo zmorna njena narava hudo bolezen! Vsa zadeva bo pa itak kmalu rešena. Odvisno je vse od tega, kdaj iztaknemo Tilna, ki se klati nekje na Koroškem. Od njegove izpovedi zaviši vaša usoda, kajne, gospod sodnik?«

»Bomo videli. Toda treba ga bo dobiti kmalu, ker sicer samo po nepotrebnem odlašamo glavno razpravo. Porotno zasedanje je pred durmi.«

»Tedad bodo že Tilna sodili, Vas gotovo ne, Matevž, dan Vam besedo!« odločno in premišljeno reče odvetnik obtožencu in mu prepričevalno priklama.

Cerkvena ljudska pesmarica. Pod tem naslovom je izšla druga izdaja priljubljene »Cerkvene pesmarice za mladino«. Nova izdaja obsega vse stare pesmi in še 39 novih. Pesmi so vse eno- in dvoglasne s spremljevanjem orgelj. Ker je prva izdaja že davno pošla, je bil nov natis zelo potreben, še bolj pa potrebna pomnožitev pesmi. Velika škoda je, da ni med mašnimi spevi Kimovčeve: Zgrinjajo se vrste naše, ki je prav posebno namenjena za ljudsko petje v velikih množicah. Zunanja oprema pesmarice bi morala biti lepša, tudi kamenotisk daleč zaostaja za tiskom, kot ga ima n. pr. Pevčeva priložila. Na take stvari je treba gledati, čeprav pride knjiga nekoliko dražje. Partitura vezana stane 50 Din, glasovi (kártonirani) 24 Din. Pesmarica se naroča pri založnici: Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Brezalkoholne sadne pijače. Spisal Josip Priol, izdala »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Cena broš. 10 Din, vez. 15 Din. — Knjižica obravnava na 86 straneh pripravljanje brezalkoholnih sokov in domačim gospodarstvu in večjih obratih. Pisatelj se je posluževal najnovejših virov in je vse sam preizkusil tako, da ne razklada kakšnega suhoparnega nauka, temveč praktična navodila v poljudno-znanstvenem tonu. Knjižica, po kateri je bilo že mnogo povpraševanja, bo gotovo mnogo pripomogla, da se pripravljanje in konzum brezalkoholnih pijač med našim narodom čim najbolj razširita.

Boj in zmaga. Pravljica. Spisal Gustav Strniša, ilustriral Justin. Kot II. zvezek knjižice »Svete vojske« je izšla knjižica s

sledenjo vsebino: V vasi Žeja primanjkuje vode. Mladi junak Tomažek najde po dolgih naporih v gorah vir, ki ga straži zmaj in ne dopusti, da bi vaščani napeljali vodo v dolino. Končno se Tomažu posreči ubiti zmaja in rešiti zakleto kraljčino v gori ter vaščanom preskrbeti zdravo vodo mesto pogubnega žganja. Pravljica je zelo napeta in se bo mladini priljubila. Knjižica je bogato ilustrirana. Cena 5 Din.

Mehika.

Dežela, prebivalci, zgodovina in kultura. (Po zadnjih študijah.)

Mehika je znana kot najbogatejša in najlepša dežela na svetu. Ni le bogata raznega sadja, ampak tudi raznih rudnin, posebno srebrenja in petroleja. Lepa pa je zlasti zaradi krasote zelo redkih cvetlic.

Dežela leži južno od Združenih držav Severne Amerike in meji na severu nanje, vzhodno na Mehikanski zaliv, južno na republiko Gvatemala, na zahodu pa na Tiho morje. Mehika je približno štirikrat tako velika kot Nemčija, ima pa le 15 milijonov prebivalcev; mogla bi preživljati 100 milijonov in izvažati ogromne množine pridelkov, ko bi bila bolje obdelana, kakor je.

Največji del dežele leži nad 1300 m nad morsk gladino in ima povprečno letno temperaturo 20°, torej najprijetnejšo, kar si le meremo misliti. Brstenje, cvetenje, zorenje nima ne konca ne kraja. Zime v Mehiki sploh ni. Rastlinstvo, ki ga v južni Italiji le težko vzgoje, uspeva v Mehiki v višini 2000 metrov. Listnato drevje preneha

še le v višini 3000 m. Koruza raste še v višini 2800 m (skoraj v višini našega Triglav), ječmen in pšenica v višini 2900 m, krompir pa celo v višini 3200 m. Meja večnega snega se prične še le v višini 4000 m. Mnogo dragocenih sadežev, ki jih drugod goje s posebno pažnjo, tam samih uspeva.

Najvažnejši pridelki so: sladkorjever, kava, vanilija, kakao, iz katerega so že stari prebivalci Mehike izdelovali čokolado. Poleg tega pa rasto tudi: ananas, smokve, češnje, češplje, kokosovi orohi i. dr.

Koruza dozori v bolj vročih pokrajinah dežele dvakrat na leto. Razno sadno drevje ima istočasno cvetje, polzelo in zrelo sadje na vejah.

Pa tudi v ta paradiž se je vtihotapila kača — prostozidarstvo, ki prebivalstvu ne da mirno živeti; revolucija se vrsti za revolucijo in v zadnjem času strašno preganjanje katoličanov, nič manj krvoločno kot ob Neronovih časih.

Mehika je na srebru najbolj bogata dežela na svetu. Pridobitek srebra v enem letu znaša do 800 milijonov dinarjev. Mehika pa pridobiva tudi velike množine zlata. Od tedaj, ko so Evropejci zasedli deželo, je bilo pridobljenega več kot za 50 milijard zlata. Železa ima Mehika toliko, da bi krila 300 let potrebščine celega sveta. Zelo bogata je tudi premoga in marmorja v najkрасnejših barvah ter dragocene kožuho-vine bogatega živalstva. Pa kljub vsemu temu naravnemu bogastvu prebivalstvo ni bogato.

Mehika je tudi na petroleju najbogatejša dežela sveta. Združene države že dolgo poželjivo gledajo po bogatih petrolej-

»Za Tilnom smo izdali tirailico in tudi v Nemški Avstriji ga iščejo oblasti, gospod doktor. Od uradne strani se je storilo vse, da se zamotana zadeva pojasni in ne bo nedolžni obsojeni,« pove sodnik in odvetnik mu smeje se prikima. Obenem pa odmaje z glavo:

»Zaslišanje je tedaj za danes končano,« se obrne sodnik k ječarjema, ki stopita k Matevžu. Fant se za hip ozre sodniku v oči in vidi v njih goreti nekaj toplega. A že čuti sodnik sam to toploto v očeh, zato se skloni v akte in naroči ječarjema:

»Številko 33, prosim!«

»Tako, gospod sodnik!« se glasi odgovor in ječarja odpeljeta Matevža proti vratom. Odvetnik se poslovi pri sodniku in stopi za Matevžem. Na hodniku ga dohitijo. Fant gleda v tla, ker ga peko pogledi ljudi na hodniku. Ne opazi odvetnika za seboj. Šele ko ta prične govoriti, pogleda začudeno vanj.

»Matevž, ali bi radi naročili kaj za Cilko? V nedeljo grem na Dobravo,« vpraša obtoženca in stopi k njemu. Ječarja se mu spoštljivo umakneta in ostanejo zadaj.

»Recite ji... recite ji..., da jo pozdravljam!« jeclja Matevž.

»Bom. In še ji bom dejal, da se kmalu vrnete, oproščeni, kakor hitro dobimo Tilna ali pa se sam javi.«

»Ali greste nalašč k Cilki, gospod?« vpraša Matevž dalje.

»O ne! Domov grem pogledat v Fužino; sem tam doma. In stopim na Hribarjevino in naročim ter za Tilna povprašam.«

O zdaj razume Matevž, zakaj se je njegovo srce s tolikim upanjem oprijelo mladega doktorja! Tudi on je tam iz goliškega kraljestva, tudi njega je hranila

trava in cvetje iz goliških plazov! Zato mu teče govorica tako znano, tako domače, ter je topla kakor dobavska!

Že pridejo do vrat Matevževe celice.

»Slišite, Matevž, ali Vam je kaj znano, kje se Tilen najraje drži na Koroškem, kadar je tam?«

»Kje? Povsod ga je bilo vedno dovolj. Toda najraje je prišel k nam na Breznico, nikdar ni šel mimo. Tako da sem često mislil: za Majdo gleda, za mojo sestro.«

»A tako! Ali menite, da se zdaj tudi kaj oglasi pri Majdi?«

»Možno. Skoro gotovo. Tudi predno so me odpeljali, oni večer pred tistim plazom v Golici, je bil gori pri nas in se tam poslovil od mene.«

»No, zdaj pa pozdravljeni Matevž! In ne obupajte. — Cilki izročim Vaše pozdrave in ji povem, naj kmalu ozdravi, da Vas bo lahko zopet vesela in čila sprejela, ko se prosti vrnete domov. Tedaj z Bogom, Matevž!«

»Z Bogom, gospod,« odzdravi Matevž in stopi proti celici.

Zopet sedi Matevž v svoji celici na trdem ležišču. Napol sloni in sanja s priprtimi očmi. Sanja o Cilki, o Golici, o Majdi in o Tilnu.

In medtem ko sanja Matevž v zaporu o Cilki, o domu in Golici, pa hiti mladi Fužinar, Matevžev advokat z naglimi koraki v bolnico, da obišče oba finančarja, Ivana in Stanka in morda izvleče resnico iz stražnika. Ko dospe na oddelek, ki sta v njem pone-srečena, poišče najprej usmiljenko.

»Častita,« prijazno nagovori usmiljeno sestro, »kako je kaj z goliškima ponesrečencema?«

»Tako no, gospod doktor, prav prida menda ne. Vsaj z Ivanom ne. Vročica še vedno pritiska in go-

Vse njegove napake je našel duhovniku in na koncu ga je vprašala, kaj naj stori. Sveti duhovnik pa je ženo iz nienega pripovedovanja zelo dobro spoznal in ji je rekli: »Pojdite domov in skušajte postati svojemu možu boljša žena, potem bo tudi on vam boljši mož!«

Plemena, ki se žro med seboj. V nizozemski Novi Gvineji deluje neka katoliška misija, ki poroča iz dežele strahotne novice. Papuanci, prebivalci Nove Gvineje, so ljudje, ki jih je nemogoče odvaditi tega. Med posameznimi plemeni se vrši praveci boj na življenje in smrt. Papuanci tekmujejo med seboj, katero plemo bo uničilo druga plemena. Misija pravi, da bodo Papuanci v doglednem času popolnoma izginili, če re poseže v stvar nizozemska vlada in če ne napravi konca ljudozrstvu. Papuanci se najraje spravljajo nad mlade, močne moške, ker so preverjeni, da pride moč požretega človeka na istega, ki ga je pojedel. Tako dela eno plemo. Drugo plemo, ki živi bolj v notranjosti dežele, pa živi v veri, da je treba iztreti plemena, ki žive kraj morja. Ti ljudje so namreč zelo čisti in tudi

skih vrelcih in vneajo nemire in revolucije.

Tako prostozidarstvo od znotraj, revolucije od zunaj ogrožajo mir v deželi. Kjer pa se prepirata dva, tretji dobiček ima in ta tretji je tu tuji velekapital, ki je v najtesnejši zvezi s prostozidarstvom. Največji del mehikanskega bogastva se steka v Severno Ameriko.

Mehiko je l. 1519 zasedel Spanec Ferdinand Cortez, ki je s 440 Španci in 200 Indijanci prodrl z otoka Kube in je prišel celo do cesarske prestolice. Osvajalci so našli sijajno vnanjo kulturo, krasne tempelje in palače, ki so bile vse umetniško okrašene, lepe trge in sejmišča, kopališča, brivnice, trgovine itd., poleg tega pa strašno malikovalstvo s človeškimi žrtvami; videli so cele piramide človeških trupel poleg žrtvenikov.

Ko je Cortez zahteval odstranitev človeških žrtev, so se Indijanci uprli. Sam in njegovi Španci so bili pogosto v smrtni nevarnosti. Cortezovi duhovni nadvladi se je posrečilo premagati vse boje, zlasti, ker so njegovi ljudje imeli strelno orožje, ki ga Mehikanci še niso poznali. Zdaj šele so Španci pregledali množino človeških žrtev; samo v bližini enega templja so našli 136 tisoč lobanj, ki so bile kot spomenik zložene v piramido. Poleg tega so bili domačini tudi ljudožrci. Nobenega obeda ni bilo brez človeškega mesa; Cortezovi vojaki so pogosto zasledili pečene otroke; bogataši so klali svoje sužnje.

Preko vsega pa je visela tančica civilizacije; robc in servijete so bile tu in fino izdelan pribor...

Ko je Cortez postal gospodar celotnega položaja, je pričel s preureditvijo vseh razmer. Ustanavljal je mesta, naselil je tisoče španskih družin in poklical misijonarje v deželo. Ustanovil je mnogo šol, sezidal mnogo cerkva in celo lepih katedral.

Do l. 1551 so samo frančiškani pokristijanili nad milijon domačinov, več sicer z zgledom kot pa s pridigovanjem. Posebno so domačini občudovali brezženstvo misijonarjev. Protestant Marschal, ki je spisal tri debele knjige o misijonstvu v Mehiki, je poln hvale o življenju, gorečnosti in nesebičnem delovanju misijonarjev v Mehiki, kjer so v kratkem času nastale samostanske naselbine kot žarišča krščanske kulture. Prav takni hvalita delova je misijonarjev brezverni pisatelj Robertson in raziskovalec Humboldt.

Iz srede spreobrnjenih domačinov so izšli kmalu odlični učenjaki, inženjerji in celo državni predsedniki. Od leta 1519 dalje je, tako piše protestant Lummis, Španska Amerika, t. j. Mehika pozorišče najvahnnejšega znanstvenega delovanja. Španci so, tako pravi dalje, v Mehiki ustanovili obrtne šole, še preden smo mi mislili nanje. 56 let po prihodu Cortezovem v Mehiko je bilo tam že sedem višjih učilišč in velike množine šol, kolegijev, muzejev in bolnišnic. Četudi so Španci pri zasedbi napravili marsikatero napako, so tiste popravili z mnogimi lepimi ustanovami, ki so jih dali deželi.

Proti koncu 18. stoletja pa se je obrnilo vse na slabše, ko so nastopili liberalni sovražniki Cerkev. To zlo se ni popravilo do današnjih časov. Dežela je od l. 1821 do

1875 36krat izpremenila svojo ustavo in 72 predsednikov je moralo prisilno odstopiti. Vedno iznova so se netile revolucije in razni nemiri, ki so jih povročali prostozidari, velekapitalisti in zemlje lačni sosedje, ki so hoteli v kalnem ribariti.

Liberalizem je bil, kakor celi Evropi, tudi Mehiki le v škodo. Prinesel je Indijancem kakor tudi evropskim narodom prostost, od katere pa se je okoristila le kopica brezvestnih ljudi. Ljudstvo pa je obubožalo. Liberalizem je prinesel enakost v uničevanju in bedi in kakor prav zdaj slišimo Kajnovno prokletstvo.

(To je resnično dejstvo, ki ga prinašamo v pojasnilo čitateljem »Ognja«, ki jih je ta list drugače informiral. Čudno je, da list, ki hoče biti krščanski, jemlje svoje informacije samo iz raznih tujih, Cerкви neprijaznih časopisov.)

100-letnica čilskega solitra.

Kakor poroča »Poljoprivredni Glasnik«, živimo ob stoletnici tiste dobe, ko se je začel čilski soliter uporabljati v kmetijstvu kot gnojilo. V letih 1828—1830 so bili izvedeni prvi poskusi v tem pogledu in s tem je dobil čilski soliter svoj poseben pomen pri prehrani kulturnih narodov. Neizmerne plasti surovega čilskega solitra (imenovan »kališ«) ležijo v suhi pokrajini — brez dežja in rastlinstva — na zapadni obali Južne Amerike, v republiki Čile. Solitna polja se raztezajo na površini od 50 km med 19 in 26 stopinjo južne širine.

96

dobro rejeni. — Papuanška plemena se med seboj neprestano vojskujejo. Če napadejo in premagajo celo vas, odženo premagance v suženjstvo, kjer jih polagoma pojedo. V nekaterih krajih obstoje cele trgovine s človeškim mesom. Sužnji so tam napredaj in kdor kupi človeka, ga sme odreti, speči in pojedati ali pa storiti z njim, kar mu drago.

Boljševiško gospodarstvo. Boljševiška Rusija kupuje krušno žito na vseh žitnih tržiščih sveta. Iz Argentine, sev. Amerike, Kanade, Roterdama poročajo o velikih ruskih nakupih žita. In vendar Rusije ni zadela nobena naravna katastrofa, suša, slaba letina ali podobno. Vzrok je boljševiško gospodarstvo, ki je Rusijo privedlo v gospodarski propad. Pomislino: največja agrar. država sveta, kljub temu, da je ni zadela nikakoli naravna katastrofa, kupuje po vsem svetu žito in po vsakih cenah! Boljševizem pomeni propad gospodarstva. Ruski kmet obdeluje danes samo toliko polja, kolikor ga potrebuje za svojo lastno uporabo in kolikor ga

spod primarij se vsak dan bolj boji za njegovo življenje. Oni drugi, Stanko, pa je že izven nevarnosti. Samo noga ga še zadržuje, da ne more vstati in iti na zrak.

»Ali se je Ivan že kaj spreobrnil?«

»Ah, še zdaj neče slišati nič o gospodu in o previdenju, čeprav vsak večer molim zanj in njegovo spreobrnjenje.«

»Ali Ivan kaj fantazira med vročico,« vprašuje dalje doktor.

»Se mu blede. Toda samo nerazumljive besede se mu trgajo iz ust. Največkrat ime Cilke in Matevža.«

»Imena Tilen ne omeni nikdar?«

»Nisem še slišala.«

»Spi zdaj?«

»Čakajte, gospod doktor, pogledam!«

Steče po hodniku, pogleda v sobo in se kmalu vrne.

»Zbujen je, gospod doktor. Tudi Stanko. Greste lahko k njima, če želite.«

»Da, rad bi govoril z njim. Morda se meni posreči razvozlati njegovo skrivnost. Da mu ni mogoče omehčati srca!«

»Molili bomo še zanj, dokler ga Bog ne razsvetli in mu milosti ne da. Človeška moč malo premore tukaj, božja vse!« odgovarja zestra Teodora, spremi odvetnika do vrat, potem se pa vrne k svojim opravilom.

»Dober dan, gospoda!« pozdravi vstopivši odvetnik bolnika.

»Bog daj,« odvrne glasno Stanko, Ivan pa samo glavo obrne proti došlemu. Silno je upadel in slab je Ivan, roki mu blede, brez krvi, slabotni ležita na odeji, oči mu gore globoko pod obrvmi v glavi in ogenj iz njih je tako vroč, tako poln nečesa groznega,

tajinstvenega, da se mlademu advokatu stisne srce, ko se zazre v te čudne oči.

Doktor stopi k Stanku:

»V nedeljo grem na Fužino. Ne bi morda kaj naročili, ali sporočili komu znanemu od vaju dveh? Saj me morda poznata?«

»Stanko se vzpne v postelji in prikimaj:

»Rožmanov doktor ste, ali ne gospod?«

»Da, Rožmanov. Tudi jaz Vas poznam. Često sem doma na Fužini in se Vas spominjam iz gostilne.«

»Tudi jaz Vas.«

»Me Vi nič ne poznate, gospod Ivan?« vpraša odvetnik Ivana. Ta prikimaj molče. Doktor sede na stol med obema bolnikoma.

»Na Golico grem v nedeljo. Sem tako potreben svežega gorskega zraka, da komaj čakam, kdaj se morem odtrgati od dela v pisarni in stopiti gor v goliške plazove.«

Ivan strmi vanj, a ne reče besedice. Vidil pa se mu, da ima nekaj na srcu.

»No, kako je z Vašim zdravjem?« vpraša doktor Ivana.

»Slabo,« odvrne ta s slabotnim glasom.

»Kaj pravi primarij?«

»Upanje ima, ali počasi bo šlo,« odgovarja Ivan. Stanko pa pomenljivo pogleda doktorja in nalahno, da tovariš ne vidi, zmaje z glavo.

»Ja, od zlodja so goliški plazovi, posebno pa za cnega, ki jih ne pozna in se jim ne zna pravočasno ogniti,« nadaljuje doktor in skuša zavrtati v Ivana, da bi mu skrivnost iztrgal. Ivan pa molči. A nena doma se zmisli in prične sam od sebe:

»Ali poznate Hribarjeve v Dobravi?«

»Poznam. Vse: mater, Janeza in Cilko.«

»Boste ali kaj mimo?«

V začetku so bila le neznatna podjetja, ki so se začela baviti z raztapljanjem kalisa in pripravljanjem snovi primerne za kmetijstvo. Danes se pa tam, kjer so nekdanje stale priproste kolibe s primitivnimi pripravami, dvigajo mnogobrojne moderno urejene tvornice — oficine. V začetku se je letno proizvajalo samo 800—1000 ton. Toda poraba tega gnojila je tako naglo rastla, da je dosegla v letu 1916 višino treh milijonov ton. Danes pa proizvaja solitna industrija v Čile do 4.454.000 ton na leto. Od te industrije odpade na podjetja v republiki Čile 68 odstotkov, na Anglesko 23 odstotkov, Jugoslavijo 2 odstotka in na Severno Ameriko, Nemčijo in Francosko 7 odstotkov. Vendar bi ta razdelitev izpadla mnogo ugodnejše za našo državo, če bi se razdelitev izvedla po narodnostih.

Letošnji izdelek čilskega solitra je že ves razprodan ter je za leto 1929. predprodano že eno četrtno milijona ton. Iz tega se razvidi, da je navzlic velikanskemu napredku v kemični industriji dušičnatih gnojil ostal čilski soliter še po sto letih še vedno nenadomestljivo dušičnato gnojilo kot naraven proizvod za prehrano rastlin. Zaradi njegovega posebnega učinkovanja je izredne važnosti za kmetijstvo in zato se tudi splošno tako širi.

Državna strokovna šola za puškarstvo v Kranju razglasi: Vpisovanje učencev se bo vršilo dne 10., 11., 12. in 13. septembra 1928 vsak dan od 9 do 12 in popoldne od 16 do 16 v ravateljaki pisarni zavoda, ki se nahaja v drugem nadstropju drž. realne gimnazije. Učenci, ki se v navedenih dneh prijavijo nanovo, naj pridejo v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov in naj prinesejo zadnje šolsko izpričevalo,

rojstni in krstni list in domovnico. Vsak učenec mora plačati 20 Din takse v fond za zdravstveno zaščito učencev. Te takse bodo oproščeni učenci, ki bodo predložili ubožni list. Dan skupne službe božje in pričetek rednega pouka bosta pravčasno objavljena. Govorice o ukinitvi Drž. strok. šole za puškarstvo so brezpredmetne. Zato naj bodo starši in učenci brez vsake skrbi.

Domača lekarna.

I. Med najvažnejše potrebe domače lekarne spada hipermangan-kisli kalij. Ta raztopina ne uporablja preveč koncentrirana. V vodo vržemo samo kristalček in pustimo, da se voda svetlordeče pobarva.

II. Kuhinja sama ima več odličnih zdravil. Takšno zdravilo je kava. Če komu poide sapa vsled oslabiljenja srca, dajmo bolniku, dokler ne pride zdravnik, močne, nemešane kave. Močna črna kava čisto uniči učinkovanje mnogih strupov, pri zastrupitvi s svetilnim plinom. Dalje pri zastrupitvah vsled plinov od premoga, če peči slabo gore, pri akutnih zastrupitvah z opijem in morfijem, pri obolenjih vsled kačjega pika; kava končno prežene močno pijanost.

III. Učinkovito sredstvo je limona. Če krvavimo iz nosa, razredčimo limonin sok in ga potegnimo v krvavečo nosnico. Pri vgrizih, kjer je nevarno, da so zašli v rano strupeni troši, poskrbimo najprej za krepko krvavitev, nato pa nakapljamo na rano kar moči veliko svežega limonovega soka. S primernim premikanjem skušajmo doseči, da se kolikor mogoče globoko vsesa v rano. Če čez dan večkrat nakapljamo na bradavico sveže stisnjeni limonin sok, zginejo bradavice v kakih 14 dneh brez sledu. Če se zastrupimo z zobnikom ali

kristavcem (svinjsko dušico), pijmo takoj razredčen limonin sok, dokler ne pride zdravnik.

IV. Omembe vreden je tudi jesih ali kis. Ako se odpre žila odvodnica in krvavitev ni premočna, potem pustimo, da nekaj časa rana krvavi. Na ta način izperemo vse umazanije, ki so morebiti zašle v rano. Potem pa obvezimo rano z ovoji, namočenimi v jesih, ki je razredčen z vodo. To je učinkovito razkuževalno sredstvo. Če krvavimo iz nosu, pa ni limone pri roki, potegnimo v nosnico razredčen jesih. Pri zastrupitvah z lugom in po drugih alkalčnih strupih učinkuje razredčen jesih, ako ga takoj pijemo, približno tako, kakor limonin sok.

graham itd. Ako se zastrupimo s fosforjem, pijmo, dokler ne pride zdravnik, lahko raztopino sode, in sicer v velikih množinah.

Kdor veliko sedi in prav zato prebave nima v redu, naj zvečer ne je težkih jedi. Predno leže, naj poje par mrzlih pečenih jabolk ali pa eno, dve oranži.

XI. Končno pa opozarjamo na vodo, ki je poleg čistega, svežega zraka naše najvažnejše redilno sredstvo in v mnogih boleznih dragocen prijatelj. Da umirimo bljuvanje, potopina učinkuje kot desinfekcijsko sredstvo. Pri uporabi je treba paziti samo na to, da se goltnimo male kosce ledu. Ti kosci ledu umirijo draženje h kašlju, često ustavijo tudi krvni udor. Ako imamo grižo, ki je zvezana z bljuvanjem ali mrzlico, pijmo mnogo mrzle vode. Posebno pijmo vodo v velikih množinah pri migreni in pri zastrupitvah s kislilinami.

Pri slabi prebavi (zaprtju) je sicer najboljše, da se telo giblje ali da uživamo lahko prebavljiva hranila. Kot nedolžno sredstvo pa je priporočljivo vsako jutro na tešče in zve-

»Vedno grem tam čez mimo Jermama in mimo Lipovška. Tudi v nedeljo bom šel. — Cilka je bolna.«

»Je nevarno?« vpraša Stanko in pokaže s pogledom na Ivana.

»Nevarno. Pljučnico si je bila nakopala ono noč, ko je vaju dva plaz zasul.«

»Je bila gori?« se utrga iz Ivana.

»Da, bila.«

Dolg molk sledi temu odgovoru in samo tikkanje žepne ure na Stankovi nočni omarici je slišati. Pa vpraša zopet Ivan boječe:

»Po čemu je pa šla gor?«

Zdaj advokat ne ve, kako bi prav odgovoril, da bi v živo in pravo zadel. A vendar čez kratek čas kar naravnost udari:

»Matevžu je šla nasproti.«

Ivan vztrepetal pod tem udarcem. Doktor pa nadaljuje:

»Komaj je plazu ušla, ki je vaju podsul, potem pa je iskala Matevža, ki je med tem časom vaju dva reševal.«

Te zadnje besede doktor namenoma povdari in nepremično gleda za njihovim učinkom v Ivana.

»Matevž naju je rešil?« plane iz Stanka.

»Da, Matevž! Ko bi njega ne bilo, bi tudi vaju ne bilo tukaj.« udari znova doktor.

Vsi trije molče. Zopet Stanko pretrga molk.

»Vidiš, Ivan, meni se je zdelo, da sem ga videl nad svoj obraz sklonjenega, pa nisem mogel verjeti.«

»Ali ga nisva zadela?« sune iz sebe Ivan.

»Samo malo ga je oplazila krogla v laket. Stekel je na Hribarjevino, a ko ni našel Cilke doma, je zaslutl, da ga je šla posvariti pred orožniki in šel jo je iskat. Pa je našel in rešil vaju dva.«

»Čemu ga je šla svariti?« vpraša trepetaje Ivan.

»Po krivem so ga obdolžili, da je financarja ubil! udari odvetnik z vsem povdarkom.

»Saj ga je!« zatrdi Ivan hitro in prebledi, kolikor se je moglo videti izpod obveze.

»Dvomim. Preje bi mislil, da ga je Tilen!«

»Matevž! Sem videl!« trdi Ivan hlastno.

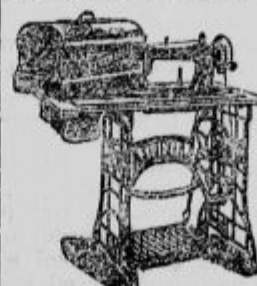
»Ali vsi znaki govore proti temu!«

»Kaj znaki! Če sem pa videl na lastne oči!« zagotavlja mrzlično Ivan in obrne pogled stran, ker ne zmore predirljivih odvetnikovih oči, ki režejo v njegove, da ga v dušo peče.

»Tudi Vi ste potrdili, da je Tilen ubijalec, ne Matevž!«

»Jaz?« se obrne Ivan naglo proti odvetniku.

»Vi! Cilki ste večer pred plazom povedali!« — Znova se zapišijo odvetnikove oči v Ivanove in ta pogled speče huje od prejšnjih. Šele čez čas more stražnik odgovoriti, a še to negotovo:

Najpopolnejši
STOEPER
šivalni stroji

za stivlje, krojače
in čevljarje ter za
vsek dom.

Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trdnosti

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 6/1.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

more obdelati brez hlapcev in dekel in brez posebnega truda. Iz uradnih statističnih podatkov sovjetske Rusije povzemamo, da je bilo l. 1916. v primeri z letom 1914. obdelanega polja 90%, leta 1922. samo še 63% in leta 1923. 64%.

Mučnik vede. V Pragi je umrl kot žrtve znanosti docent za notranjo medicino na češkem vseučilišču dr. Horak. Bil je priznan raziskovalec jetike. V okviru znanstvenih raziskovanj je napravil poizkuse na samem sebi. Tako si je ubrizgal bacile jetike pod kožo in opazoval z drobnogledom učinke. Končno si je dal kos kože odrežati in je nadaljeval svoj raziskovanje. O uspehu teh raziskovanj, ki so dovedla do uspešnih zaključkov, je poročal dr. Horak sam na zborovanju zdravnikov. Še isti dan je zbolel. V mrzlici je nadaljeval svoje predavanja. Objave svojega spisa o jetiki pa ni dočakal.

Kdo bo jugoslovanski kardinal? »Rimska svetovna korespondenca« je nedavno pisala, da naj bi tudi Jugoslavija dobila svojega kardinala. Za to imenovanje bi prišel v poštev knezoškof Ječič ali nadškof Bauer ali pa nadškof Rodič.

žer predr ležemo, piti kozarec mrzle vode. Koristnost mrzlih ovitkov je splošno znana. Tako zvani Priesnitzev ovitek obstoja n. pr. v tem, da pomočimo ali brisačo v mrzlo vodo,

oizmemo, zložimo v pest širok ovitek in položimo na bolno mesto. Čez ta ovitek tesno pritrdimo volneno ruto, tako da kolikor mogoče zabranimo, da bi vlaga uhajala.

Ljubljanski velesejem

od 1. do 10. septembra

KMETIJSKA RAZSTAVA

Kmetijski pridelki, stroji!

Posebnost: V nedeljo dne 9. sept.

Razstava plemenske goveje živine.
(Vse pasme Slovenije, 150 glav.)

Tekma slovenskih harmonikarjev.
Nastopi preko 60 harmonikarjev.

Lepe nagrade.

Sijajno zabavišče.

Polovična vožnja.

Meh za smeh.

Vzdih. »Da, moj prvi mož je bil pravi zakonski mož. Dandanes takih ni več dobiti. Bil je pristno predvojno blago.«

»Le potolaži se, Tine. V treh tednih boš že čisto pozabil nanjo.«

»Nemogoče. Ko sem pa vsa zaročna darila na obroke kupil.«

Študent: »Toda, obleka mi je vendar preveč široka.«

Krojač: »Seveda sedaj. Ali ne vidite, da smo že skoraj na koncu meseca?«

Oče (pred radio aparatom): »No otroci, kaj hočete danes slišati, Berlin, London, Pariz, Prago, Zagreb?«

Mirko: »Papa, pusti danes vsa ta mesta, pa priklopi Afriko. Jaz bi rad ališal leva rjoveti.«

Mali oglasnik

Učenca za pekarsko obrt sprejemem. Vsa oskrba v hiši. Naslov v upravi pod št. 7882.

2 sadna milina

prodam, Jože Mostar, Galjevec, Ljubljana.

Mizarskega pomočn.

ki bi bil vejen delati na kmetih sprejemem takoj. Urban Pogačnik, mizar, Bukovica nad Skofjo Loko.

2 mizarška valenca

sprejem Jernej Sitar, Smihel 55, Novo mesto. Hrana, stanovanje v hiši.

2 mizarška valenca

z dežele sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. — Ign. Repše, pohištvono mizarstvo, Dvorni trg 1.

Čevljarški pomočnik

in vajenec se sprejema takoj za finejša dela, vajenec dobrih in poštenih starišev, stalno mesto. Hrana in stanovanje v hiši. — Travnik Franc, Trebnje.

Stroj za izdelovanje cementa. strojnikov

v zelo dobrem stanju, 400 modelov, kompl. znamke »Lipsia«, prodam za polovično ceno. Naslov pove upravo »Domoljuba« pod št. 7857.

Kmetiško dekle

pošteno, srednjih let vajeno kmetškega in hišnega dela išče stalno službo na deželi. Pisma na upravo »Domoljuba« pod št. 8031.

Posestvo z gospodarskim poslopjem, njiva, vrt, 5 minut od Vel. Gabra, oddaljeno četrt ure od kolodvora na prodaj. Več se izve pri cerkveniku v Vel. Gabru, pošta št. Vid pri Stični.

Vajenca za krojaško obrt se takoj sprejme. Hrana in stanovanje proti mali odškodnini v hiši. Anton Benegatijs, modno krojaštvo, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Bika plemenjaka

14 mesecev starega, ima na prodaj pod ugodnimi pogoji M. Poljak v Sostrem p. Hrušica pri Ljubljani.

Mlinarja poštenega, treznega zanesljivega iščem. Naslov na upravo Domoljuba pod št. 7584.

Zagarja ki ne bi bil stalno zaposlen na žagi, ampek uporaben tudi za druga opravila, iščem. Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 7586.

Posredovalnica za službe **Ogrinc** Ljublj.

se je preselila iz Sv. Petra ceste na Miklošičevo ceste 28, nasproti sodišča, ter oddaja služkinjam, kuharicam, in natakaricam najboljše službe. — Za odgovor 2 Din. zamko.

Hovaški vajenec

poštenih starišev sprejem se takoj. — Franc Sterle, kovač, Staje Studenec Ig.

All se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, akele bolečine v udih in tlenkih, otekli udji, skloščene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so čisto posledice revmatičnih in protinastih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bolezen vedno bolj napredovala.

Ponudim Vam

zdravljenje s pijlato, ki bo odpravila, razredila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga sam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastoni!

Pijlato mi takoj in prejeli boste od založništva, ki jih imam v vseh državah, popolnoma zastoni in franko poskušajo s poslušnim savodnikom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalersstr. Nr. 5. Abt. 17.

PERI-SA-BENZIT!
PERI-SA-BENZIT!
PERI-SA-BENZIT!

Kakšna muka! Zopet čiščenje oblek!

»Vrnili se je od dela z obleko polno mastnih in oljnatih madežev!..

»Kaj se boste trudili! S krtačo in jedkimi kemikalijami kvarite samo blago in barvo. Prepustite težko delo BenziT-Nadmilo!..

Uporabljajte za omehčanje vode in namakanje perila TRI in za pranje BenziT-Nadmilo. Deset minut zvečer Vam prihrani dve uri na dan pranja. V BenziT-Nadmilo nahajajoči se BenziT vso nesnago temeljito razkroji in je za kožo, barvo in tkanino brezpogojno neškodljivo.

BenziT-Nadmilo

TVORNICE ZLATOROG - MARIBOR

PERI-SA-BENZIT!
PERI-SA-BENZIT!
PERI-SA-BENZIT!

Županstvo Gradac v Belokrafini naznaja, da se bo vrtil

Sejem za kramo in žirno v Gradacu

v soboto dne 1. septembra t. l., namesto 8. septembra, ker je ta dan Mala maša.

Kadar kupujete
štrange, vrvi, uzde,
afre, špago in druge
vrvarске izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezano ta-
ko-le rudečo znamko:

Lep in neomejeno trpežen tlak iz cementno-mozaičnih ploč

za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje okrog hiš v raznih barvah in vzorcih ter drugo stavbeno blago iz cementa: podboje, stopnice, nagrobne spomenike itd., izdeluje IVAN GOSTINČAR, cementarna, Pešata, p. Dol pri Ljubljani.

Do sedaj najcenejša trdka v dravi!

Sklediče MEINELA HEOLD
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGEN, MARIBOR 41. 107-A.
Violine od Din 95,-, ročne harmonike od Din 85,-
tamburice od Din 90,- gramofoni od Din 345,-
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno

Lanišče (laneno slamo)

kupuje v vsaki množini po najvišji ceni

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
GROSUPLJE pri Ljubljani.

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic.
„Urbied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Detellica

Grizner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

Večletna garancija.

Mnogim še ni znano,

da želodčne in črevesne bolezni, glavobol, nervoza, pomanjkanje spanja, slab teč, zlato žilo, povzroča slaba prehrana, katero najučinkovitejšo odpravi znani eliksir FIGOL. Priporočite se tudi Vi, da preizkusite zdravilno specialiteto FIGOL, eliksir uredi prebavo in vam vrne zdravje. FIGOL izdeluje in razpošilja po pošti proti povzetju z navodili uporabe

lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2.

Originalni zabojček s 3 steklenicami 100 Din,
z 8 steklenicami 245 Din, 1 steklenica 40 Din.

Amerikanci, kapitalisti in lesni trgovci — pozor!

Na Gorenjskem se prostovoljno prodaja po zelo ugodni ceni 160 orolov arondiranega gozda in travnikov, vodna moč in kamnolom, vse tik prometne ceste in nanovo trasirane železnice. — Vprašanja in ponudbe na upravo „Slovenca“ do 30. avgusta pod znamko: „Ugodna prilika 1928.“

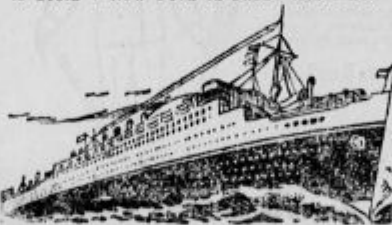
Cosulich Line-Trust

Najnov, svetovnozn., eksprene motorne veleladnje

Saturnia in Vulcania

24.000 ton — 21 milj hitrosti na uro

Brzovozni promet preko Atlantskega oceana
iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahtevajte takoj brezplačno in točna pojasnila:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo in Prekmurje
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13
(Prva cesta desno od kolodvora.)

V vsaki risi morate biti!

Pšenica

ceneje nego koruza; porabite priliko za nakup, dokler cena še nizka, pri **FRAN POGAČNIKU**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Izjava

Podpisani Jakob Gorjanc, pos. in gostil. na Primskovem pri Kranju, obžalujem in preključem vse žaljivke, katere sem izrekel o g. Ant. Jeršinu, pos. in mesarju na Primskovem pri Kranju, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazni. postopanja. — Primskovo pri Kranju, dne 24. avgusta 1928.

JAKOB GORJANC.

Rastlinski želodčni liker

preizkušen in znan, kot domače zdravilo, izdeluje in dobavlja ga

za celo državo **E. JERAS** in drug,
Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Vseh vrst pristnega domačega
žganja, ruma, likerjev itd. itd.

Malinovec pristni naravni izdelek iz gorskih malin in druge sadne soka dobavljamo vsako množino po najnižjih cenah.

Kupci smo tudi za:
deteljno seme, flzol,
proso, kumno, laneno
seme, travna semena,
mravljinična jajca, borovnice i. t. d.

F. in I. Goričar, „Pri Ivanki“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 29

nudi najboljšo hlačevo in suknjo za moške obleke od 40 Din naprej; volneno blago v vseh mod. barvah za ženske obleke od 45 Din naprej; fini oksford in cefir za srajce od 12 Din naprej; prvovrsten šifon, bela in rjava kotenina, zelo močna, od 7 Din naprej; novodošla flanela in barhenti za spodnje in gornje obleke od 11 Din naprej; flanelaste rjuhe, velike; platno za rjuhe, brisače, gradl za postelje, volnene vestice, maje, svilene in delenaste rute in šerpe, moške delavne in pražne srajce od 35 Din; kravate, naramnice, izgotovljene ženske in otroške klotaste in barvaste predpasnike itd. — Pazite dobro na naš naslov in številko 29, ker le tu kupite vse vaše potrebščine najboljše in najcenejše!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000,-, vloge nad Din 300.000.000,-.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**